

tői pozíciók helyett az uniós politikák szükségletei határozzák meg a költségvetés összegeit és szerkezetét.

- Energiabiztonság, energiahatékonyság és az éghajlatváltozás elleni küzdelem; a koppenhágai és a mexikói klímakonferencia (utó)kezelése.
- Hatékonyabb és aktívabb Európa, amely nyitott a világra.
- Aktív állampolgárság.
- A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fejlesztésére vonatkozó új többéves terv (stockholmi program) végrehajtása (különös figyelmet fordítunk ennek keretében Románia és Bulgária 2011 márciusára tervezett schengeni csatlakozására, amelynek feltétele, hogy e két tagállam sikeres értékelésen menjen át a kritériumok teljesítésére vonatkozóan).
- A természeti erőforrások fenntartható felhasználása; ide tartozik a közös vízpolitika továbbfejlesztése, valamint európai Duna-stratégia elfogadása; ez utóbbi elkészítésére a Bizottság 2010 végi határidővel kapott mandátumot az Európai Tanácstól. A magyar szempontból fontos Duna-stratégiát az Európai Tanács 2011. márciusi ülésén, tehát a magyar elnökség idején hagyhatja jóvá és indíthatja útjára.
- A 2013 utáni időszakra vonatkozó közös agrár- és halászati politika reformja.
- A bővítési folyamat továbbvitele – különös tekintettel Horvátország csatlakozására, a Nyugat-Balkán európai perspektívájának végrehajtására és az európai szomszédságpolitikára; a Keleti Partnerség második csúcsertekezletére a magyar EU-elnökség idején kerül sor.

Hogyan alakul a bővítési folyamat az elnökségünk alatt?

A trió-elnökség folytatja a bővítéssel kapcsolatos munkát. Amennyiben a Horvátországgal folyó csatlakozási tárgyalások lezárulnak, az elnökségek biztosítani fogják a csatlakozási szerződés gyors véglegesítését és az új tagállam zökkenőmentes integrációját. Az elnökségek aktívan folytatják a Törökországgal folyó csatlakozási tárgyalásokat, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság csatlakozási kérelmét pedig nyomon követik. Albánia, Izland és Montenegró tagság iránti kérelmét a Szerződés rendelkezéseinek megfelelően vizsgálják majd.

A 2006. decemberi megújított bővítési konszenzussal összhangban további előrelépésre kerül sor a nyugat-balkáni országok európai perspektívája tekintetében. A stabilizációs és társulási folyamat a thesszalóniki cselekvési programmal együtt továbbra is a legfontosabb eszköz e tekintetben. Az EU a jövőben is támogatja a nyugat-balkáni országokat politikai, gazdasági és intézményi reformfolyamataik végrehajtásában, ezenkívül folyamatosan elősegíti a nyugat-balkáni országok közötti regionális együttműködést. Különös figyelmet kap majd az e partnerországokkal kötött stabilizációs és társulási megállapodások teljes körű végrehajtása, valamint a stabilitási és társulási folyamat követelményeinek teljesítése. Folytatódik a Bosznia-Hercegovinával való stabilizációs és társulási megállapodás megkötését (valamint a Szerbiával kötött megállapodás megerősítését és végrehajtását) célzó munka is. A vízumliberalizációs ütemtervek végrehajtása is folytatódik.

Milyen nagyhorderejű ügyek vannak napirenden az EU-ban, amelyeket a magyar elnökség alatt is kezelni kell?

A magyar elnökség alatt napirenden lévő, „örökölt” ügyek között kiemelt jelentőséget kap a következő – 2014-2020 évekre szóló – pénzügyi keret felülvizsgálatának megkezdése, amely magában foglalja a kohéziós-, az agrár- és az energiapolitika nagy horderejű kérdéseit, de érinti a környezetvédelmet, a kutatásfejlesztést is, mivel az EU-nak nem csak a meglévő politikák finanszírozását kell megoldania, de az új kihívásokra is választ kell adnia. Kiemelt magyar prioritás az EU versenyképességi programja, a lisszaboni stratégiát felváltó, azt folytató újabb 10 éves stratégia beindítása, valamint a bővítés, a nyugat-balkáni országok integrációja és a szomszédságpolitika is. Magyarország elnöksége alatt kiemelten kezeli a schengeni térség kiterjesztését is, amelyhez Bulgária és Románia a tervek szerint 2011 első félévében csatlakozhat. Magyarország számára hangsúlyozottan fontos a természeti erőforrások fenntarthatósága, ezen belül is az integrált vízpolitika kidolgozása. Ehhez szorosan kapcsolódva nagy jelentőségű a Duna Stratégia végrehajtása, amelyet a Bizottság 2010-re dolgoz ki.

Honnan tájékozódhatok az EU-elnökség eseményeiről?

Az EU-elnökségről és a trió programról részletes információk találhatóak a Külügyminisztérium honlapján (www.kulugyminiszterium.hu), az EUvonal – EU tájékoztató szolgálat weblapján (www.euvonal.hu), valamint a spanyol-belga-magyar közös elnökségi weblapon (www.eutrio.es).

Tudta-e, hogy a spanyol-belga-magyar trió elnökség logóját a három ország közös pályázaton választotta ki?

A győztes logót egy 23 éves belga iparművész hallgató, Antoine Durieux tervezte. Az összekötött „e” és „u” betűkből álló logó az EU és polgárainak egységét tükrözi, s kifejezi a három tagállam közötti szolidaritást és harmonikus kapcsolatot; az Unióról és polgáraitól alkotott modern vízióként is értelmezhető.

A logó a három tagállam dinamizmusát fejezi ki karcsú, dőlt betűivel. Az „e” és az „u” betűk összekötése az elnökségi trió országainak összetartozására utal. A logó hajlított vonalai a nemzeti lobogók színeit viselik, ugyanakkor a trió szó megjelenítése az egységre és a szolidaritásra utal.

Az „e” és az „u” betűk kézzel írott szövegre is emlékeztetnek, amelyek kapcsán az európai polgárok jobban magukénak érezhetik az európai építkezés folyamatát. Ebben kíván katalizátorként közreműködni a trió elnökség.

A logók megtekinthetők: www.eutrio.eu.

Tudta-e, hogy a magyar soros elnökség alatt 15 alkalommal rendeznek miniszteri szintű találkozókat (informális tanácsulást) Magyarországon?

Tudta-e, hogy a soros elnökség fél éve alatt mintegy 1500 tanácsai munkacsoport ülést kell megszerveznie a magyar közigazgatásnak?

Kiadó: Külügyminisztérium, Kommunikációs és Közkapcsolati Főosztály EU Tájékoztató Szolgálat, 2010
Készült: A KÜM EU Tájékoztató Szolgálat és az EU Elnökségi Koordinációs és Jogi Főosztály együttműködésében.

Magyar EU-elnökség 2011. január 1. – június 30.

Miért fontos Magyarországnak a soros elnökség?

2011. január 1. és június 30. között Magyarország első ízben tölti be az Európai Unió Tanácsának soros elnöki tisztségét. Magyarország számára a soros uniós elnökségi időszak több szempontból is egyszeri, megismételhetetlen jelentőséggel bír. Az uniós tagállamok körében általánosan elfogadott nézet, hogy az első soros elnökség egyfajta tűzkeresztség: akkor értjük meg igazán ezt a bonyolult döntéshozatali mechanizmust, ha egyszer már irányítottuk. Az elnökség politikai, diplomáciai, szakmai és kommunikációs feladatokat egyaránt jelent, és az ezekben elért eredmények mind részévé válnak az adott tagállam megítélésének. Ez a hat hónap Magyarországot mint uniós tagállamot láthatóbbá teszi az Unión belül és kívül, a hazai közvéleményben pedig újra tudatosítja az Európai Uniót, annak előnyeit és lehetőségeit.

A soros uniós elnökség nem csak az első alkalom miatt jelent kihívást Magyarország számára. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése okán új intézményi kereteket kell gyakorlattal megtölteni. Az Európai Unió napirendjén kiemelkedően fontos, az integráció további fejlődése szempontjából elsődleges témák szerepelnek.

Milyen feladatai vannak a soros elnökséget adó tagállamnak?

Az elnökség hatalmas felelősséget jelent minden tagállam számára: egyszerre nagy kihívás és nagy lehetőség. Az Európai Unió soros elnöke fél éven keresztül irányítja az uniót, biztosítja az unió működésének folyamatosságát, rugalmasságát.

A Lisszaboni Szerződés életbelépésével a tagállamok két és fél évre állandó elnököt választanak az Európai Tanácsnak. Az állandó elnök és a soros elnökség szoros együttműködése adja az unió vezetését. *(Részletesen ld. még a „Milyen változásokat hoz a Lisszaboni Szerződés a soros elnöki feladatok ellátásában?” című részt).*

Az Európai Unió soros elnöki tisztségét félévenként felváltva tölti be egy-egy tagállam. Az elnökség elsődleges szerepet játszik az Európai Unió Tanácsa (röviden: Tanács) munkájának szervezésében. Az elnökséget viselő állam adja a

Tanács, a tanácsüléseket előkészítő COREPER, a szakbizottságok valamint munkacsoportok elnökeit, ebben a minőségében dönt az ülések összehívásáról, napirendjéről és eljárási kérdéseiről.

Az elnökség meghatározó szerepet játszik abban, hogy irányításának fél évében milyen ügyek kerülnek az unió érdeklődésének homlokterébe, és nagy befolyást képes gyakorolni a különböző politikai és gazdasági kihívások kezelési módjára. Bár a félév során felmerülő prioritások nagy része „örökölt”, ugyanakkor a soros elnök – támaszkodva az ország természetes külpolitikai prioritásaira, illetve a számára hagyományosan fontos kérdésekre – új lendületet adhat az unió együttműködésének bizonyos kiemelt területeken. Az elnökség fontos feladata a 27 tagállam számára megfelelő kompromisszumok elősegítése, a mindenki számára megfelelő megegyezés kialakítása.

Mit jelent a trió-elnökség?

Bár a csoportos elnökség a Lisszaboni Szerződés hatályba lépésével „intézményesült”, a tagállamok már a Tanács ügyrendjének 2006-os módosításával rögzítették a 18 hónapos elnökségi program vívmányát, amelynek alapján három egymást követő elnökséget betöltő tagállam egyfajta „trióban” szorosabban együttműködik. Megoszthatják egymással tapasztalataikat és segítik egymást a felkészülésben, szoroson együttműködnek feladataik ellátásában, különös tekintettel a féléves periódusokon túlnyúló ügyekre, amelyekben egyeztetik álláspontjukat. Ezzel kívánják biztosítani, hogy minél nagyobb következetesség és folyamatosság jellemezze az egymást követő féléves elnökségi időszakokat. A gördülékenység érdekében természetesen nem csak csoporton belül, hanem az egyes elnökségi triók egymás között is egyeztetnek. A tagállamok a közös program mellett továbbra is készítik saját féléves programokat.

Milyen változásokat hoz a Lisszaboni Szerződés a soros elnöki feladatok ellátásában?

A Lisszaboni Szerződés egyik legjelentősebb intézményi változtatása az Európai Tanács (rövidítése: EiT) intézményi rangra emelése és a két és fél évre választott állandó elnök tisztségének létrehozása. Az állandó elnök összehívja és elnököl az Európai Tanács üléseit; a Bizottság elnö-

kével együttműködésben és az Általános Ügyek Tanácsában folytatott munka alapján gondoskodik az Európai Tanács munkájának előkészítéséről és folyamatosságáról. Erőfeszítéseket tesz a kohézió és a konszenzus megteremtésére; az Európai Tanács üléseit követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, valamint saját szintjén és az unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője hatáskörének sérelme nélkül ellátja az unió külső képviseletét a közös kül- és biztonságpolitikához tartozó kérdésekben. Az Európai Tanács előkészítése (ülés időpontja, napirendje, következtetések, határozatok) során azonban az állandó elnök és a soros elnökség szoroson együtt kell, hogy működjön, mivel az Európai Tanács üléseit továbbra is a soros elnökség által irányított Általános Ügyek Tanácsa készíti elő.

Az Európai Tanács elnöke tehát átveszi mindazokat a feladatokat, amelyeket mostanáig a soros elnökség miniszterelnöke látott el az Európai Tanács működtetése kapcsán.

A Lisszaboni Szerződés alapján a korábbi Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa (rövidítése: ÁKÜT) két önálló formációra: az Általános Ügyek Tanácsára (rövidítése: ÁÜT) és a Külügyek Tanácsára (rövidítése: KÜT) válik szét.

Az Általános Ügyek Tanácsa horizontális, koordináló szerepet játszó formáció, amely teljes körűen előkészíti az Európai Tanács üléseit, illetve nyomon követi az Európai Tanács által meghatározott feladatok teljesítését. Ez fogja tárgyalni az unió fejlődése, jövője szempontjából lényeges kérdéseket, így pl. a pénzügyi perspektíva, a bővítés vagy az intézményi kérdések témáját; nem veszi azonban át az ágazati, szakminiszteri tanácsi formációk feladatait. A Külügyek Tanácsa a közös kül- és biztonságpolitika, az európai biztonság- és védelempolitika, a fejlesztési együttműködés, a humanitárius segítségnyújtás, valamint a közös kereskedelempolitika gazdája lesz.

Továbbra is a soros elnökséget adó tagállam szervezi, irányítja és elnököl a tanácsi formációk, az EU mellett akkreditált Állandó Képviselek Tanácsa (rövidítése: COREPER) és a tanácsi munkacsoportok üléseit. Kivétel a Külügyek Tanácsa, amelyet a külügyi és biztonságpolitikai főképviseelő vezet (aki egyúttal a Bizottság egyik alelnöke). Ez azt jelenti, hogy a kül- és biztonságpolitika és a biztonság- és védelempolitika területén a soros

elnökséget betöltő tagállam nem rendelkezik a korábbi irányító szerepkörrel. A főképviseelő egyrészt irányítja az unió közös kül- és biztonságpolitikáját és az európai biztonság- és védelempolitikát, másrészt biztosítja az unió külső tevékenységeinek összhangját, harmadrészt pedig az unió nevében politikai párbeszédet folytat harmadik felekkel, és képviseli az unió álláspontját a nemzetközi szervezetekben és konferenciákon.

A Lisszaboni Szerződés jelentősen megnöveli az Európai Parlament jogalkotási hatáskörét. A (rendes, együttléti) jogalkotás során a tanácsi álláspontot a soros elnökség képviseli, megkísérel az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal való kompromisszum kialakítását, továbbá a soros elnök feladata az így kialakított kompromisszum elfogadtatása a Tanácsban.

Melyek a főbb elemei a spanyol-belga-magyar elnökségi trió programjának?

Az elnökségi trió együttműködésének alapvető keretét határozza meg a trió 18 hónapos elnökségi programja. Az elnökségi programnak illeszkednie kell az EU általános napirendjébe. Az elnökségi program kialakítása az elnökség ideje alatt napirendre kerülő nagy politikai dossziék, jogalkotási javaslatok, uniós események, főleg állam- és kormányfői, valamint miniszteri szintű találkozók tervezését jelenti. Egyes témák tárgyalását korábbi politikai kötelezettségként vállalt menetrend írja elő, más intézkedéseket az aktuális fejlemények diktálnak.

A trió programja két részből áll: a **stratégiai keretből**, amely a trió legfőbb politikai céljait tartalmazza összefoglaló jelleggel; valamint az **operatív programból**, amely a stratégiai program részletes kifejtése.

A trió elnökség prioritásai röviden:

- A gazdaságpolitika összehangolása, a gazdasági és pénzügyi rendszer, a pénzügyi piacok jobb szabályozására és felügyeletének kialakítása, a lisszaboni stratégia (rövidítése: EU 2020) felülvizsgálata, és új stratégia elfogadása az EU gazdaságának növekedése, versenyképességének fokozása és a szociális vívmányok védelme együttes céljainak szolgálatában.
- A pénzügyi keret felidős felülvizsgálata és a következő pénzügyi keret, amely a magyar és a trió értékelése szerint szemléletváltást kell, hogy hozzon: a befize-